

Temat lekcji: NATO i rola Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim

Cele lekcji:

1. Zrozumienie, czym jest NATO i główne jego cele.
2. Poznanie historii NATO.
3. Analiza roli Polski w NATO i jej wkładu w działalność sojuszu.

Metody:

- Dyskusja kierowana
- Praca w grupach
- Aplikacja kahoot
- Prezentacja multimedialna

Środki dydaktyczne:

- Komputer z dostępem do Internetu i rzutnik
- Flipchart lub tablica
- Materiały multimedialne

1. Wprowadzenie

- Powitanie uczniów i przedstawienie tematu lekcji.
- Krótkie wprowadzenie do NATO – co to jest, kiedy powstało, jakie są jego cele.

2. Historia NATO

- Prezentacja animowanego filmu edukacyjnego. Każdy z uczniów wypisuje główne wydarzenia, które zaobserwował podczas oglądania filmu edukacyjnego:
<https://www.youtube.com/watch?v=6z0TuyNegrA>
- Omówienie wykonanych przez uczniów notatek. Uzupelnienie wiadomości uczniów zgodnie z aneksem nr 1.

3. Podstawowe cechy NATO

- Uczniowie podają odpowiedzi jakie są podstawowe cechy NATO.
- Omówienie podstawowych cech NATO na podstawie strony:
https://www.nato.int/nato-welcome/index_pl.html

4. Rola Polski w NATO – praca w grupach

- Uczniowie w małych grupach podejmują refleksję, jaka jest rola Polski w NATO
- Omówienie wyników dyskusji. Uzupelnienie o informacje na temat udziału Polski w misjach pokojowych NATO oraz roli Polski w systemie geopolitycznym.

5. Podsumowanie i refleksja (10 minut)

Zadanie publiczne “Bohaterowie Niepodległej - planszowa gra edukacyjna dla szkół, bibliotek i drużyn harcerskich” jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Obrony Narodowej
Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków otrzymanych od miasta stołecznego Warszawy.

- Podsumowanie kluczowych punktów poruszonych podczas lekcji.
- Przeprowadzenie quizu z wykorzystaniem aplikacji kahoot w celu podsumowania wiedzy zdobytej podczas zajęć.

<https://create.kahoot.it/share/duplikat-bohaterowie-niepodleglej-powstanie-warszawskie/fc73f932-da1a-4d03-8045-e22a31027a68>

ANEKS 1. HISTORIA NATO

- 4 marca 1947 - traktat z Dunkierki, traktat podpisany przez Wielką Brytanię i Francję w obawie przed ponowną agresją niemiecką
- 17 marca 1948 – traktat brukselski, traktat w ramach którego do sojuszu Wielkiej Brytanii i Francji dołączyły państwa Beneluksu
- 4 kwietnia 1949 – podpisanie w Waszyngtonie Traktatu Północnoatlantyckiego, formalne ustanowienie NATO
- Wrzesień 1950 – przyjęcie koncepcji wysuniętej obrony (ang. forward strategy), zakładającej w przypadku wojny przeniesienie działań bojowych na terytorium państw bloku wschodniego
- 1952 – przyjęcie Grecji i Turcji do NATO, wspólne ćwiczenia wojskowe
- 1954 – przyjęcie Niemiec Zachodnich (RFN) do NATO
- 1955 – utworzenie przez państwa bloku wschodniego Układu Warszawskiego, jako militarnej odpowiedzi na przyjęcie RFN do sojuszu
- 1957 – wspólne ćwiczenia wojsk NATO
- 1959-60 – intensywny rozwój strategii nuklearnej NATO, rozmieszczenie głowic nuklearnych w Europie
- 1966 – Francja wycofuje się ze struktur militarnych NATO (częściowo wraca w 1995, całkowicie w 2009)
- 1965-74 – Wojna w Wietnamie, NATO nie było formalnie zaangażowane w konflikt, ale był on rezultatem rywalizacji USA-ZSRR
- 1968 – układ o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, zakazujący państwom posiadającym broń atomową dystrybucję technologii i broni jądrowej
- 1969 – rozmieszczenie rakiet balistycznych w RFN
- 1974 – Grecja opuszcza NATO (w 1980 wraca)
- 1976 – rozmieszczenie rakiet balistycznych przez ZSSR
- 1979 – radziecka inwazja w Afganistanie, wojna zastępcza USA ZSRR
- 1980 – Grecja wraca do NATO
- 1982 – wojna między Wielką Brytanią i Argentyną o wyspy na południowym Atlantyku należące do Wielkiej Brytanii tzw. Wojna o Falklandy (zwycięstwo Wielkiej Brytanii)
- 1982 – przyjęcie Hiszpanii do NATO
- 1984 – rozmieszczenie rakiet balistycznych na wschodniej flance NATO
- 1991 – Rozpad ZSRR
- 1999 – przyjęcie Polski, Czech i Węgier do NATO

Zadanie publiczne "Bohaterowie Niepodległej - planszowa gra edukacyjna dla szkół, bibliotek i drużyn harcerskich" jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Obrony Narodowej
Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków otrzymanych od miasta stołecznego Warszawy.

- 1999 – zaangażowanie w konflikt zbrojny w Kosowie, 11 tygodniowa interwencja militarna miała na celu zakończenie sześciolletniej masakry ludności cywilnej na Bałkanach
- 2001 – Zamach 11 września w USA, uruchomienie procedur związanych z artykułem piątym traktatu NATO
- 2004 – przyjęcie Bułgarii, Estonii, Litwy, Rumuni, Słowacji i Słowenii do NATO
- 2009 – przyjęcie Albanii i Chorwacji do NATO
- 2022 – napad Rosji na Ukrainę
- 2023 – przyjęcie Norwegii do NATO
- 2024 – przyjęcie Szwecji do NATO

ANEKS NR 2. KRÓTKI OPIS NATO

Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego (pot. Sojusz Północnoatlantycki, ang. North Atlantic Treaty Organization – NATO) powstała w 1949 r. na mocy podpisanego w Waszyngtonie przez 12 państw Traktatu Północnoatlantyckiego. Szczególną rolę w funkcjonowaniu NATO pełni, zapisana w art. 5 Traktatu, klauzula wzajemnej obrony. Przewiduje ona, że atak na jednego lub więcej sojuszników będzie oznaczał atak na wszystkich członków Sojuszu. Obecnie w skład NATO wchodzi 32 państwa.

Zadania NATO

Celem utworzenia Sojuszu Północnoatlantyckiego była obrona przed ewentualną agresją ze strony ZSRS, a później państw Układu Warszawskiego. Po zakończeniu Zimnej Wojny i rozpadzie ZSRS w 1991 r., NATO częściej angażowało się w misje i operacje wojskowe m.in. w Afganistanie, Kosowie i Libii. Punktem zwrotnym w najnowszej historii Sojuszu była agresja Rosji na Ukrainę oraz nielegalna aneksja Krymu w 2014 roku. Od tego czasu, kluczowym elementem działań NATO ponownie stały się odstraszenie i obrona kolektywna przed ewentualną agresją. Ich wyrazem stała się podjęta na Szczycie NATO w Warszawie w 2016 r. decyzja o rozmieszczeniu w Polsce i państwach bałtyckich batalionowych grup bojowych NATO. Prymat obrony kolektywnej został również potwierdzony w Koncepcji Strategicznej Sojuszu przyjętej na Szczycie NATO w Madrycie w 2022 r.

Polska w NATO

Wieloletnie starania dyplomatyczne oraz reformy przeprowadzone m.in. w sferze obronności zaowocowały 12 marca 1999 r. przyjęciem Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego.

Przez ostatnie 25 lat pozycja Polski w NATO stale rosła. Jesteśmy solidnym sojusznikiem, aktywnie kształtującym dyskusje i decyzje w Kwaterze Głównej NATO w Brukseli. Polscy żołnierze aktywnie uczestniczą w misjach i operacjach wojskowych Sojuszu. Jesteśmy również obecni w strukturach tzw. wysuniętej obecności NATO na wschodniej flance, na Łotwie i w Rumunii. Na terytorium Polski znajdują się elementy infrastruktury wojskowej NATO, m.in. w Szczecinie, Elblągu, Bydgoszczy i Krakowie.

Dzięki regularnym ćwiczeniom z sojusznicznymi państwami, Siły Zbrojne RP są w pełni interoperacyjne i spełniają standardy NATO. Polska jest również w czołówce sojuszników pod względem wydatków na obronność w relacji do PKB.

Zadanie publiczne “Bohaterowie Niepodległej - planszowa gra edukacyjna dla szkół, bibliotek i drużyn harcerskich” jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Ministerstwa Obrony Narodowej
Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków otrzymanych od miasta stołecznego Warszawy.

Z okazji 25. rocznicy przystąpienia Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego Ministerstwo Spraw Zagranicznych udostępniło okolicznościowy plakat, zaprojektowany przez prof. Lecha Majewskiego w duchu polskiej szkoły plakatu.

Źródło <https://www.gov.pl/web/nato/polska-w-nato-rp>